

Provincie Zuid-Holland

Contact

Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

PZH-2026-885363301
DOS-2025-0002563

AANTEKENEN

Xella Kalkzandsteen B.V.
T.a.v. de directie
Mildijk 141
4214 DR Vuren

Onderwerp

Aansprakelijkstelling Xella inzake oeverval Valkenburgse Meer

Geachte heer, mevrouw,

Namens de publiekrechtelijke rechtspersoon provincie Zuid-Holland (hierna: “de Provincie”) bericht ik u als volgt.

U wint zand in het Valkenburgse Meer op basis van overeenkomsten van 11 maart 1991 en 26 oktober 2000 tussen de Provincie en uw rechtsvoorgangers en een ontgrondingenvergunning op grond van de Ontgrondingenwet (thans Omgevingswet) van 20 april 2007. Zoals u bekend, is op 1 april 2025 ten zuidwesten van het Valkenburgse Meer in Katwijk een oeverval opgetreden. Boskalis Nederland B.V. (hierna “Boskalis”) heeft op dat moment en op die locatie in uw opdracht zand gewonnen met behulp van een zandzuiginstallatie. Dit gegeven wordt, onder meer, bevestigd in het rapport van Fugro van 20 mei 2025. Deze rapportage legt tevens een oorzakelijk verband tussen de zandwinning en de oeverval.

Zoals u ook bekend, is de oeverval aanleiding geweest voor de burgemeester van Katwijk om een noodverordening uit te vaardigen van 4 april 2025 (16.00 uur) tot 24 juni 2025 (12.00 uur) waarmee het gehele Valkenburgse Meer verboden gebied was. De zuidwestelijke oever van het Valkenburgse Meer is afgezet met behulp van hekken en ballenlijnen. Deze situatie duurt thans nog voort.

Door de zandwinning, die de oeverval heeft veroorzaakt, hebben verschillende partijen schade geleden en kosten gemaakt. Dat geldt ook voor de Provincie. Haar geleden schade en gemaakte kosten worden momenteel begroot. De schade bestaat in ieder geval uit verzakte grond met opstallen (vissteiger, voetpad, bosschages, smalspoor) die eigendom zijn van de Provincie. De kosten bestaan in ieder geval uit onderzoekskosten en uitvoeringskosten (plaatsing hekken/ballenlijnen, verwijderen smalspoor, inzet medewerkers). Ik sluit niet uit dat de Provincie direct of indirect nog

meer schade heeft geleden of zal lijden en kosten heeft gemaakt of zal maken. Verder is de Provincie door derden aangesproken tot vergoeding van schade en kosten.

Op basis van artikel 6 lid 8 van de overeenkomst van 11 maart 1991 is Xella gehouden om door de Provincie geleden schade en gemaakte kosten die verbandhouden met de zandwinning te vergoeden. Dit geldt ook voor schade en kosten van derden waarvoor de Provincie aansprakelijk is gesteld. De Provincie beroept zich dan ook ter zake van de schades waarvoor zij wordt aangesproken, jegens Xella op voornoemde vrijwaring. Verder bevat de ontgrondingenvergunning voorschriften die, onder meer, strekken tot een veilige zandwinning. Op basis van onder meer artikel 2 lid 5 van de overeenkomst van 11 maart 1991 is Xella jegens de Provincie tevens gehouden tot naleving van deze voorschriften. Als blijkt dat deze vergunningvoorschriften inderdaad zijn overtreden, dan kwalificeert dat als een tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst ten gevolge waarvan Xella schadeplichtig kan zijn jegens de Provincie. Een overtreding van vergunningvoorschriften kan ook kwalificeren als onrechtmatige daad op basis waarvan Xella jegens de Provincie schadeplichtig kan zijn op basis van de wet.

Voorts wijs ik erop dat Xella risico-aansprakelijk is voor schade die Boskalis, als opdrachtnemer van Xella, toebrengt met de ontgrondingswerkzaamheden. In dat verband geldt dat de ontgrondingenvergunning voorschriften bevat die, onder meer, strekken tot een veilige zandwinning. Als blijkt dat deze vergunningvoorschriften inderdaad zijn overtreden, dan beschouwt de Provincie dat in ieder geval als een onrechtmatige daad op basis waarvan Xella jegens de Provincie schadeplichtig kan zijn. De Provincie kan op dit moment allerm minst uitsluiten dat sprake is van een overtreding van de vergunningvoorschriften, nu het onderzoek van Fugro al een opmerkelijke afwijking van het ontgrondingsprofiel lijkt te tonen. Hiernaar wordt op dit moment nog nader onderzoek verricht. Maar ook als binnen de vergunningsvoorwaarden is gehandeld, is de Provincie voorshands van oordeel dat sprake is van een schending van de maatschappelijke zorgvuldigheidsnorm, nu de schade vanwege de oeverval door de ontgrondingswerkzaamheden geen in het maatschappelijk verkeer te dulden vorm van schade is (vgl. Hoge Raad 12 januari 2024, ECLI:NL:HR:2024:17).

Ik heb er vertrouwen in dat de Provincie en Xella de ontstane situatie in het Valkenburgse Meer in goed overleg en goede samenwerking kunnen oplossen, zoals wij ook mondeling naar elkaar hebben uitgesproken. Ik zie mij evenwel genoodzaakt om – ter behoud van de rechtspositie van de Provincie – Xella hierbij namens de Provincie aansprakelijk te stellen voor de schade en kosten die de Provincie direct en indirect lijdt en maakt en zal lijden en zal maken ten gevolge van de zandwinning. Daaronder vallen ook aansprakelijkheid van de Provincie tot vergoeding van schade en kosten van derden ten gevolge van de zandwinning. Ik verzoek u de aansprakelijkheid van Xella te erkennen en te bevestigen dat zij de schade en kosten zal vergoeden.

Om te komen tot een allesomvattende oplossing blijft de provincie graag met Xella in overleg over de schade en kosten, alsmede over de toekomst van de zandwinning en het te realiseren inrichtingsplan.

In het vertrouwen u hiermede voor nu voldoende te hebben geïnformeerd en onder voorbehoud van alle rechten en weren.

Hoogachtend,
namens de provincie Zuid-Holland,

A.D. (Erik) Bongaards
Directeur Domein Uitvoering

Ik verzoek u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2025-0002563) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact